

SVITAVSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

LUCERNA

PROSINEC 2004

Dobrý den

Blíží se závěr roku, ve chvíli, kdy příši tyto řádky je venku krásně bílo - nezvratná známka faktu, že zima už je tu. A my jsme opět o rok starší, ohlížíme se zpátky a přemýslíme, co se nám za ten uplynulý rok povídlo, ale také co jsme nestihli či pokazili. Jaké příjemné události a setkání nás potkaly, kdy jsme byli během toho roku 2004 šťastní a spokojeni, komu jsme udělali radost. Ale také naopak. Koho jsme zklamali, komu jsme ublížili. Ještě je pořád čas to napravit a nepřecházet do roku 2005 s tíhou na duši.

Blíží se vánoce. Pro někoho čas hektický, plný nervozity, úklidu a nákupů, pro druhé čas zastavení se, rozjímání a radosť. Přináší se, že já sebe samu vidím někde uprostřed. Snažím se nepropadnout pracovnímu, úklidovému a nákupnímu šílenství, ale přeci jenom... A přitom máme vše ve vlastních rukách. Zkuste si přiznat, že všechno nestihnete a že ta neumytá okna jsou prkotina proti rozeháně a nervózní atmosféře doma. Jeden můj kamarád říkal, že úsměv je zadarmo. Měl pravdu. Ale kolik toho dokáže, jak ovlivní náladu lidí kolem! Řekla bych, že občas působí dominovým efektem.

Mám vánoce ráda. Se všemi zvyky a obyčeji, které jsou snad v každé rodině jiné. Pro mě jsou směsicí radostí i smutku. Těším se na Štědrý den a Boží hod strávený s celou rodinou, na procházky, bruslení na svitavském rybníku, pohádky v televizi. Častěji než kdy jindy vzpomínám na ty, kteří už s námi nejsou. Těším se na období do konce roku prožité každoročně s přáteli na horách. Na lyžování, hospůdky a večerní posezení a povídání při svařeném víně. A doufám, že o tyto „zvyky“ nikdy nepřijdu.

A tak Vám všem s blížícím se koncem roku přeji hodně pevného zdraví (i když s přibývajícím věkem to s tou pevností není nic moc), rodinu držící při sobě (i když bychom mohli vyprávět, jaké problémy máme s manželem a dětmi - a oni by nám oponovali, jak je někdy těžké domluvit se s námi), přátele, se kterými je nám dobře a můžete se na ně spolehnout (i když se s nimi delší dobu nevidíme) a zajímavou práci (a pokud vás baví, máte vyhráno!).

A nezapomeňte na kulturu! Na vánoční koncerty, výstavy, na filmy, i tradiční vánoce v muzeu. Třeba se na nich potkáme. Tak dobrý den a dobré vánoce za všechny, kteří mají co do činění s kulturním děním ve Svitavách přeje

Blanka Čuhelová

Program:

Zahájení 9:00 hodin
Žesťový soubor ZUŠ Svitavy

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE 9 - 16 hodin

Výstava dětských kreseb, zdobení perníčků, pečení vánočního cukroví, pletení vánočky, prodej drobných vánočních dárků apod.

OTTENDORFERŮV DŮM

9 - 16 hodin

Výroba drobných vánočních ozdob a dárků
10:00 Country tance ZŠ Opatovec
11:00 Pěvecký sbor Svitaváček
13:30 Big band ZUŠ Svitavy
14:00 Koncert žáků ZUŠ Svitavy
15:00 Pěvecký sbor Vox Juvenalis Bělá nad Svitavou

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

9 - 16 hodin

Povídání o vánočních zvyčích, luštění kvízů a hádanek o ceny, doplňování pranostik příjemně a bez nichž bychom ji nezvládli.

Krásnou tradicí se stalo také to, že s organizací celé akce pomáhá pořadatelům řada usměvavých a milých dobrovolníků (nebo spíše dobrovolnic), díky nimž je ve všech prostorách, kde akce probíhá, návštěvníkům příjemně a bez nichž bychom ji nezvládli.

A tak vás opět po roce zvu do muzea, Ottendorferova domu, knihovny a kinokavárny. „Vánoce ve Svitavách“ vypuknou 5. prosince.

-bč-

KINOKAVÁRNA GALAXIE

10 - 16 hodin

Nonstop promítání pásmo filmových pohádek pro nejmenší

Od nepaměti k současnosti - XXXV

Sotva doznely výstřely třicetileté války, objevila se pro Moravu nová hrozba v podobě mocné Osmanské říše. Jestliže do poloviny 17. století se Turecká říše zmítala v náboženských válkách za vlády slabých sultánů, pak s nástupem sultána Mehmeda IV. (1648-1687) nastala vnitřní obnova a rozkvět. Mehmed svěřil správu říše schopným velkovezírům. Tak na scénu nastoupil albánský rod Köprülü, jehož představitelé Ahmed a Kara Mustafa vzbuzovali hrůzu na evropských dvorech. Již v srpnu 1663 se v Budínském pašalíku shromázdilo stotisícové vojsko a zahájilo tažení do Horních Uher. Začalo poslední období, a pro Moravu jistě nejtěžší, tureckých válek. Turci dobyli neopevněná místa na Slovensku, císařská armáda se musela stáhnout před Vídeň. Měsíc září byl pro Moravu katastrofální. Turečtí zvědové zjišťovali stav cest a opevnění na Moravě s vidinou tučné kořisti. Vojsko o síle asi 10 000 jezdců se beztrestně prohánělo nechráněnou Moravou, dostalo se až k Třebíči a Velkému Meziříčí, když poplenilo i okolí Brna. Následovaly další vpády a ten poslední směřoval do Slezska, jehož však nedosáhl. Zato bylo notně popleněno Valašsko, kde Turci brali muže i ženy a zajatce, zašité v pytlích, odváželi do svého ležení. Obrany Moravy se ujal nám známý Raduit de Souches, vítěz nad Švédy při obraně Brna. Následujícího roku byli Turci několikrát poraženi a nastalo období dvacetiletého příměří.

V roce 1683 vše začalo nanovo. Mohutná turecká armáda pod vedením Kara Mustafy zahájila tažení do střední Evropy. Shromázdila se před Vídni, odkud narychlo uprchl císařský dvůr. Obrana města byla svěřena hraběti Rüdigerovi ze Starhe a Kašparu Zdeňku Kaplířovi ze Sulevic. Vídeň byla hájena asi 20 000 muži, opevněna byla

Morava jako předpolí vojenských operací. Naštěstí se před Vídni objevilo vojsko polského krále Jana III. Sobieského, které táhlo přes Moravu na pomoc. Moravané polské vojáky dobře zásobovali, ve městech byly chystány zásoby chleba. Jen v Těšíně se zdála Polákům kořalka moc slabá, na což doplatili hostinští. Král si pochvaloval srdečné přivítání ve městech, zvláště pak v Brně, Olomouc prý byla slabší. Dne 12. září byla před Vídni na vrchu Kahleberg svedena vítězná bitva, kterou se zatajeným dechem sledovala celá Evropa. Turci v naprosté panice prchali z ležení až do Bělehradu, kde byl Kara Mustafa okamžitě popraven. Tím skončilo období tureckých válek.

Přímých dokladů o turecké návštěvě Svitav nemáme. Pravdou je, že vojáci různých pluků se v městské historii objevují i po skončení třicetileté války. Již v roce 1655 se porvali dva žoldáci na náměstí a střelbou pobuřovali obyvatele, za což skončili ve vězení. V období turecké vojny přijeli roku 1663 do Svitav zástupci chrudimského kraje, Lanškrouna a Litomyšle a se svitavskou radou jednali o zásecích a překážkách, které měly být vybudovány v okolních lesích k obraně proti Turkům. O dva roky později byli v okolí Svitav přepadeni řemeslníci ze Třebové, jedoucí prodat zboží na svitavský trh. Oddíl asi 13 jezdců jim veškeré zboží vzal a za viníky byla označena císařská armáda. Také v matrících se tu a tam objevila jména ne právě svitavská, inu láska kvete v každém pluku. Město také živilo vojsko, které bylo povoláno k potlačení známého selského povstání na Litomyšlsku v roce 1680.

Ale přece se ve městských dějinách našly příběhy, které se staly součástí pověsti,

zkazek a bájí. Již Drahomíra Šustrová ve svých Svitavských pověstech připomíná příběh z dávných časů. Totíž proč mají Svitavy na radniční věži půlměsíc a hvězdu. To bylo kdysi dávno, řekněme roku 1241, kdy Morava byla zaplavena mongolským vojskem, které plenilo a mordovalo. Jaroslav ze Šternberka je pak porazil před Olomoucí a na památku záchrany byl na věži ukotven půlměsíc. Pak si ale autorka povzdechla, že v té době Svitavy žádnou radnici neměli. Druhá varianta datace pověsti by mohla spadat do roku 1526, tedy po bitvě u Moháče, ale radnice stále nestála (vzpomeňme rok 1538, kdy město budovu radnice koupilo). Co tedy rok 1663? To by bylo pravděpodobnější, ale vůbec nejlépe by bylo datovat půlměsíc do roku 1683, tedy do shora popisovaných událostí kolem Vídně. Oporu můžeme nalézt u dalšího sběratele svitavských pověstí, autora knihy o dějinách města, Alberta Tomaly z Rausenstein. Ten v roce 1894 sepsal povídání, v němž mísí skutečnosti se svými dohady a smyšlenkami a bývá obtížné je někdy od sebe rozlišit. Ale jedna věc je přece zajímavá. K roku 1683 Rausenstein píše: 12. září kázal ve Svitavách pod širým nebem kazatel. Z ničeho nic, uprostřed řeči, vykřikl: „*V tuto hodinu bude Vídeň od hrozícího nebezpečí uchráněna!*“ Pozdější zprávy můdaly za pravdu. Když jsem tuto příhodu četl, pouze jsem se usmíval, myslí si něco o báchorcích. Chyba lávky! Seděl jsem se svým kamarádem, rovněž historikem, v baru a vyprávěl jsme si o turecké vojně. Mluvil jsem o této pověsti, a ejhle ona se ještě jednou opakuje! Jenom jsme se nemohli shodnout na roku. Tak písař Horky, autor vůbec nejstarší dochované kroniky města, ji také připomíná. Tak předešlým: nestalo se to v roce 1683, ale 2. září 1686, netýká se Vídně, ale maďarského města Pécs, kazatel se jmenoval Dilatus, nekázal venku, ale přímo v kostele sv. Jiljí v den svátku tohoto patrona, a řekl asi toto: „*Díky Bohu, Pécs se ocitla v našich rukách!*“ To bylo v období, kdy císařská armáda město osvobodila od Turků. Tak si vyberte.

Radoslav Fikejz

Svitavská radnice s podloubím kolem roku 1929.

Pohled z kostelní věže

25. a 26. prosince 2004

a 1. ledna 2005 od 14 do 17 hodin

Stalo se již tradicí, se o vánočních svátcích a na Nový rok otevří věž kostela a umožňuje návštěvníkům pohled na vánočně ozdobené (a snad i bíle zasněžené) náměstí. A pokud se vydaří počasí, můžete dohlédnout na hřebečský či javornický hřeben. Oba pohledy stojí za to a tak se vyplatí vyplatit si těch 102 schodů a vánočně se odměnit.

Žehlíte? Tak si nechte číst (3)

Mandlování už od středověku

Ve středověku bylo lisování látek velice rozšířené. Ve Švédsku Vám například žila jistá Brigita (1303 - 1373), později Svatá Brigita. A ta, když vydávala rádová pravidla, varovala sestry před nošením pyšných šatů, „zesílených“, „tuhých“ a „lisovaných“.

Polské selky nosily na neděli nebo na svatbu skládané vlněnými sukně. Sklady si přes noc lisovaly pod pecny čerstvě upečeného, ještě teplého chleba.

Po mnoha staletí je známo mandlování lněných a bavlněných tkanin. V prostých domácnostech se nejprve užíval ruční plochý nástroj - mandlovací prkénko. Jím se pohybovalo vpřed a vzad po válečku. Na něm navinutá textilie se pěkně uhladila.

Ve Stockholmu mají jedno prkénko, jež pochází z období okolo roku 1630. Lze na něm číst následující slova (v parafrázi): „Vyper svoje prádlo bíle, k mandlování

využij pak píle. Je ctí žen mít prádlo bílé.“

Opakem byly mandlovací soustavy s převodovými koly, dřevěnými vanami naplněnými kamením, jejich pohyb po válečcích s prádlem obstarával žentour na koňský pohon. V domácnostech se postupně objevovaly stabilní mandly, zpravidla na silném litinovém, ornamenty zdobeném podstavci. Prádlo se protahovalo mezi dřevěnými leštěnými válci. Při protahování prádla bylo většinou zapotřebí druhé osoby, která by točila klikou na druhé straně. Tady se nezřídka využívalo dětských pomocníků.

A že bylo vlastnictví mandlu i velmi oblíbeným zdrojem vedlejších příjmů a nejen těch, nám dokládá v „*Jarmarku mannosti*“ W. M. Thackaray, parafrázuji: „*Jeden komorník hodlal vstoupit do svazku manželského s bývalou kuchařkou, nyní se poctivě živící provozováním krámku jakož i prádelního mandlu v sousedství*“.

Ján Bobrík

Pozvánka na výstavu

BAREVNÉ VÁNOCE

BETLÉM VLADIMÍRA SEKY

BETLÉMY NA POHLEDNICích

2. 12. 2004 - 9. 1. 2005

Vernisáž: 2. prosince v 17 hodin, zahráje kytarový orchestr ZUŠ pod vedením Veroniky Plívové

Letos jsme se rozhodli, že výstavní síně svitavského muzea vyzdobíme na vánoce obrázky dětí. Některé z těch svitavských malují totiž tak rády, že ve svém volném čase navštěvují buď výtvarný obor při základní umělecké škole, nebo výtvarný kroužek při Nadaci Josefa Plívy „Malování se Stáňou“. A jejich obrázky často udiví svou úžasnou fantazií, odvážnou barevností či nezvyklou kompozicí. Do výtvarného oboru ZUŠ, který vede Pavel Fiala z Poličky, chodí malovat (a nejen to) sedmdesát svitavských i mimosvitavských dětí od pěti do osmnácti let. A tak i jejich kresby na výstavě se pohybují od dětsky naivních, ale upřímných až po téměř profesionální. To do Nadačního domu J. Plívy chodí za Stáňou Plívovou dětí podstatně méně, jejich obrázky jsou však vyrovnanější, je zde více vidět Stáni vliv.

A protože výstava bude ke zhlédnutí ve výstavních prostorách svitavského muzea v průběhu celých vánoč (i na Štědrý den), nesmí tu chybět vánoční betlém. Po loňské velké výstavě, kdy bylo muzeum zaplněno různými betlémy jsme se letos rozhodli pro

jeden - a sice keramický betlém Vladimíra Seky z Ivančic, který nám do muzea zapůjčil jeho syn, známý svitavský keramik Aleš Seka. Betlém vznikal v průběhu sedmdesátých a osmdesátých let 20. století a jeho 150 kouzelných barevných figurek určitě potěší nejen ty nejmenší.

Prostory svitavského muzea budou otevřeny v odpoledních hodinách po celé vánoční svátky a jste samozřejmě srdečně zváni.

Blanka Čuhelová

K. Šimková, 11 let „Město“.

MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE VE SVITAVÁCH

STÁLÉ EXPOZICE

Z HISTORIE PRANÍ

SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ

OSOBNOST OSKARA SCHINDLERA

ŽEHLÍM, ŽEHLÍŠ, ŽEHLÍME

• • •

VÝSTAVY

2. 12. 2004 - 9. 1. 2005

BAREVNÉ VÁNOCE

Dětské kresby výtvarného kroužku při Nadaci J. Plívy „Malování se Stáňou“ a výtvarného oboru při Základní umělecké škole ve Svitavách

Vernisáž: 2. prosince v 17 hodin, zahráje kytarový orchestr ZUŠ pod vedením Veroniky Plívové

2. 12. 2004 - 9. 1. 2005

BETLÉM VLADIMÍRA SEKY

BETLÉMY NA POHLEDNICích

Keramický betlém keramika z Ivančic, betlémy na pohlednicích ze sbírek svitavského muzea

• • •

DALŠÍ AKCE

5. prosince od 9 do 16 hodin

VÁNOCE VE SVITAVÁCH

Více informací najdete na titulní straně Lucerny

7., 8., 9. prosince od 8 do 15 hodin

VÁNOCE V MUZEU

Předvánoční akce pro děti pokračuje v prostorách muzea a knihovny pro veřejnost a hlavně školní mládež. Zájemci z řad škol se musí předem telefonicky objednat na čísle 461 532 704.

25. a 26. prosince 2004

a 1. ledna 2005 od 14 do 17 hodin

ZPŘÍSTUPNĚNÍ

KOSTELNÍ VĚŽE NA SVITAVSKÉM NÁMĚSTÍ

Otevírací doba v muzeu:

Úterý - Pátek 9 - 12 13 - 17

Sobota 9 - 13

Neděle 13 - 17

ŠTĚDRÝ DEN: 13 - 16

25. prosince 2004: 13 - 17

1. ledna 2005: 13 - 17

Pořady Střediska kulturních služeb

Informace o všech chystaných i již uskutečněných pořadech SKS, včetně fotodokumentace, najdete na www.kultura-svitavy.cz

3. Pá 19:30 hod. Divadlo Trám

Větrný večer

Vystoupí:

Do větru Svitavy

Lukáš Moravec - el. kytara, trombón, el. klávesy, zpěv; Martin Křeček - ak. kytara, zpěv; Jaroslav Rojar - bicí, percuse; Radovan Kuchta - baskytara; Lenka Houserová - př. flétna, percuse, zpěv; Alena Voborná - př. flétna, percuse, zpěv

a jako host **Jarret Liberec**

Michal Kadlec - kytara, zpěv; Hanka Skřivánková - zpěv; Michal „Vlasta“ Třešňák - klávesy; Honza Noha - bicí; Marek Štulír - basa; Bohouš Vašák - kytara, zpěv; Honza Provažník - foukačka; Pája Jindrák - zvuk
Vstupné: dobrovolné

5. Ne 9:00 - 17:00 hod.

Městské muzeum a galerie, Ottendorferův dům, Městská knihovna, Kinokavárna Galaxie

Vánoce ve Svitavách

Zahájení 9:00 hod.

Žesťový soubor ZUŠ Svitavy

Podrobný program najdete na titulní straně Lucerny

17. Pá 19:00 hod. Divadlo Trám
Spolupořádá Gymnázium Svitavy

Pod lucernou s...

Tyrolské elegie po 153 letech

Literárně hudební večer o cestě Karla Havlíčka Borovského do Brixenu před 153 lety a jedním dnem

Josef Čáp - zpráva o cestě do Brixenu

Pavel Koutník (Vídeň) - klavír

Sabine Federspieler (Brixen) - flétny a zpěv

Tereza Báčová - recitace Tyrolských elegií

Vstupné: 30,- Kč

25. So 18:00 hod. Bílý dům

10. Hypernova Vánoční bigbít

Hrají a zpívají:

Big band ZUŠ Svitavy, FAK...T, Kenton, Die Motorest Band, Nil, Verze 5, Abraxas, Walda & Gang

Vstupné: do 18:00 hod. 120,- Kč
od 18:00 hod. 150,- Kč

Kenton na Pouti ke sv. Jiljí v roce 2004.

19. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám
Studio dell' arte České Budějovice

Vánoce za časů našich prababiček

aneb Jak se v Čechách strášivalo

Předvánoční čas byl odedávna nejtajemnějším obdobím roku, opředeným starými pořádky a pověrami. Z těchto starých obyčeju dnes známe už jen zlomek. A proto chceme tímto divadelním představením připomenout dětem, jak to vypadalo v adventním čase za dob našich prababiček, kdy místo nahlížení do výkladních skříní nahlíželi lidé do studánek, aby tam spatřili svou budoucnost, kdy místo televizních obrazovek pozorovali dění v přírodě, aby se dozvěděli, jaká bude v příštím roce úroda, kdy děti netrpělivě, ale i se strachem, vyhlížely z oken adventní

Muzika: **skupina Chvála Bohu**

Franta Černý, Pavel Bolcek, Stáňa Plívová, Otto Vais, Zdeněk Ryšánek

Vstupné: 30,- Kč

19. Ne 17:00 hod. Bílý dům

Vánoce s dechovými orchestry

Čtyřlístek a Svitavská dvanáctka - koncert
Vstupné: 50,- Kč

26. Ne 17:00 hod. Kostel sv. Josefa
Benefiční vánoční koncert

PS Dalibor

Vstupné: dobrovolné

Vstupné bude věnováno Nadačnímu fondu kostela sv. Josefa

29. St 17:00 - 21:00 hod. Bílý dům
Posezení s dechovkou

K tanci a poslechu hraje Svitavská dvanáctka

Vstupné: dobrovolné

Výstavy

(otevřeno při akcích SKS)

Bílý dům

Historie kostela sv. Josefa

Divadlo Trám

Jindřich Pevný: Obrazy

Pořady pro školy

2. Čt 9:00 a 11:00 hod. Bílý dům **Poutníci**

Na cestách country (vánočně) Bluegrassová skupina slibuje nejen poučení ale i zábavu pro 2. stupně ZŠ a SŠ. Určeno pro 2. st. ZŠ, SŠ Vstupné: 20,- Kč

15. - 16. St, Čt 8:30 a 10:15 hod. Divadlo Trám

Divadlo Oblázek Ostrava: Vánoční hra

Příběh o narození Ježíše Krista je zpracován ve zpěvohru s živou muzikou, maskami a loutkami pro předškolní děti z MŠ a 1. stupně ZŠ. Vstupné: 15,- Kč

Pozvánky na pořady SKS

Večer s Karlem Havlíčkem Borovským

Gymnázium připravilo ve spolupráci se Střediskem kulturních služeb ve Svitavách další Večer pod lucernou, a to přesně 153 roky a jeden den poté, kdy byl do vyhnanství do Brixenu odvezen policejní eskortou Karel Havlíček Borovský.

Komponovaný pořad nás provede celou trasou, kterou Havlíček s vrchním policejním komisařem Dederou absolvoval a kterou následně popsal ve zveršovaném „cestopise“ Tyrolské elegie. Vyslechneme také příběhy, které v Elegích zaznamenány nebyly, a také, jak se cesta z Havlíčkova Brodu do Brixenu za uplynulých více než 150 let proměnila. Vše pochopitelně na pozadí Havlíčkových životních osudů.

Průvodčím v dostavníku č. 536 od chvíle, kdy „Vrchní policejní inspektor Deder a jeho přítel šťastně odjeli z Německého Brodu o 4.30 hodinách ráno“ (citováno z policejního zápisu), bude Josef Čáp, který před třemi lety u příležitosti výročí Havlíčkova konfínování cestu znovu projel. Celé jeho putování bude doloženo promítáním dokumentárních fotografií. Tereza Báčová přednese Tyrolské elegie za klavírního doprovodu Pavla Koutníka z Vídne a lidové písničky a zájdou učitelka hudby Sabine Federspieler, rodačka přímo z Brixenu.

Milan Báča

České Vánoce

Vánoce klepou na dveře a tak je tu opět „ZAKLEP“, a „Zaklep“ to komediální je divadlo a k tomu také dobrá muzika. No a že máme ty Vánoce je tu i vánoční hra aby druhý kus uvedeného spolku. Noprozradím vám tu celý děj, ale představte si, jak se asi zachovají některé „klasické“ české povahy, když se u piva (kde jinde, že) dozvědí o té

velké vánoční slávě, o tom, že se nám narodil Ježíšek. Takže už víte, kde se bude celý děj odehrávat. V našem oblíbeném českém fóru, v hospodě. A dozvíte se i něco nového, třeba to, proč se právě u nás jí na Štědrý večer kapr, ale víc už opravdu neprozradím. Stejně jako ve hře „Cesta kolem světa“ je i tato hra bohatě prokládána hudbou naší dvorní kapely a tak se můžete těšit na koledy, neboť ty právě k vánoční době určitě nejvíce patří. Stejný je i autor textu - Jiří Janků a stejně jako předtím vás budeme chtít hlavně pobavit. Na jevišti uvidíte ty, které už dobře znáte, ale i nové mladé tváře (a jednu starší), to abych na nikoho nezapomněl. No a teď to hlavní. Ten kus se jmene „ČESKÉ VÁNOCE“ a v divadle Trám bude mít premiéru v sobotu 25. prosince v 16:00 hod. a reprízy hned v pondělí a úterý - 27. a 28. prosince v 19:30 hod. tohoto roku. Vstupné na premiéru bude dobrovolné a kolik vybereme napíšeme v příští Lucerně, protože polovinu výtěžku věnujeme Kojeneckému ústavu ve Svitavách. Můžu vás ujistit, že se na vás herci už těší a udělají všechno, aby vás pobavili. Tak je nezklamete a přijďte. Na ČESKÉ VÁNOCE vás zve váš „Dobrý duch divadla Zaklep“.

Pěvecké sdružení Dalibor Svitavy ve spolupráci s Farním úřadem Svitavy a Střediskem kulturních služeb Města Svitavy

Pozvání na zajímavé setkání s hudbou

PS Dalibor připravuje již tradičně vánoční koncerty. Hřejivá atmosféra, známé i méně známé melodie, krásná prostředí svátečně vyzdobených kostelů, to vše je příslibem hezkého podvečera nejen ve Svitavách, ale i v širokém okolí.

Když Dalibor vystupoval na svitavských Dnech kulturního dědictví a po deseti letech

Divadelní spolek ZAKLEP.

se vrátil se svým vystoupením do krásných a akusticky příjemných prostor kostela sv. Josefa, hned některé členy napadlo, že vánoční koncert uspořádáme letos tady. A bude to koncert BENEFIČNÍ. Dobrovolné vstupné věnujeme Nadačnímu fondu kostela sv. Josefa. Zveme Vás všechny, kdo máte rádi naše písničky a koledy, i Vás, kdo chcete přispět na opravu této nádherné historické stavby. Zpíváme pro Vás - tradičně 26. prosince v 17 hodin.

Večery po deseti letech

Od roku 1994 organizovalo místní gymnázium Večery gymnázia, posledních 7 let ve spolupráci se Střediskem kulturních služeb Večery pod lucernou. Za celé desetiletí tak gymnázium pozvalo do Svitav řadu vynikajících a známých osobností. Namátkou: režisér Jan Kačer, František Vláčil nebo Jiří Zelenka, psycholog Jan Douda, herečka Bára Štěpánová, hudební publicista Jiří Černý, cestovatel Jaroslav Fous, Jiří Hruška a Jan Tomšíček, sportovci Zdeněk Andrlík a Jiří Zítka, sochař Olbram Zoubek, hudebník a zpěvák František Černý, spisovatelé Ondřej Neff, Michal Viewegh nebo Ludvík Vaculík. A mnoho dalších.

Součástí Večerů, na jejichž dramaturgii se podílí mj. také muzikant František Černý, jsou také programy, kterými pořadatelé chtejí představit zajímavé a možná něčím výjimečné Svitaváky, takže např. o svých zážitcích z dlouhodobého pobytu v Egyptě vyprávěl Zdeněk Petržela, svou knihu pokřtil a staré a nové fotografie Svitav představil Josef Čermák nebo dokumentarista Marián Polák představil svýma očima Mário Kučeru.

Několik Večerů bylo také věnováno slovesnému umění, uměleckému přednesu a dramatické tvorbě, a tak společně se setkáními s výše uvedenými spisovateli vznikl jakýsi cyklus poetických večerů: jednou s litomyšlskými básníky, jednou s básníky sdružení Iniciály, jindy s recitátory či s divadelním souborem gymnázia, naposledy s mladými básníky - studenty nebo absolventy gymnázia - při krtu jejich sbírky Proč ne.

Poetické večery by měly dominovat také v letošní sezóně Večerů pod lucernou. Organizátoři plánují besedy se spisovateli a literárními teoretiky. Měl by přijet překladatel a znalec Shakespeara prof. Martin Hilský, spisovatel Arnošt Lustig, básník Jan Vladislav. Jistě se budou rádi prezentovat úspěšní svitavští recitátoři, před Vánočemi se můžete vydat s Karlem Havlíčkem Borovským do Brixenu, na jaře budeme moci putovat Komenského Labyrintem světa a rájem srdce.

**Milan Báča, ředitel
Gymnázia ve Svitavách**

Zahraniční vystoupení Pěveckého sdružení Dalibor

Pěvecké sdružení Dalibor Svitavy přijalo pozvání Pohronského osvětového střediska Žiar nad Hronom na turné po středním Slovensku.

Ve čtvrtek 21. 10. 2004 jsme ve večerních hodinách dorazili do Banské Štiavnice, kde jsme byli velmi mile přijati. V pátek ráno jsme se vydali na túru na horu Sitno, a i když nám počasí moc nepřálo, vrátili jsme se spokojeni a v dobré náladě. Odpoledne se pilně zkoušelo a v podvečer nás a mužský sbor Štiavničan čekalo vystoupení v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Banské Štiavnici. Program s chrámovými skladbami se oběma sbory vydařil, od nás byla zvlášť vřele přijata píseň Eugena Suchoně Aká si mi krásna, kterou provázela bouřlivý potlesk. Celý koncert vyvrcholil oběma sbory společně zazpívanou skladbou Wolfganga Amadea Mozarta Ave verum corpus. K příjemné a vstřícné atmosféře přispělo téměř profesionální moderování celého koncertu. Pěkně připravený společenský večer se společným zpěvem uzavřel první krásný den mezi milými lidmi.

V sobotu jsme po dopolední zkoušce odcestovali do Kremnice. Krásné hornické město nás okouzlilo historickými památkami, navštívili jsme tamní hrad, hornické muzeum a radnici, kde nás přivítal pan primátor. Společně se svými spolupracovníky pro nás připravil kulturní program, se zaujetím mluvil o bohaté i těžké historii města, zajímal se o naši práci ve sboru. Všichni jsme se zapsali do pamětní knihy a každý z nás obdržel drobné dárky. Na tak milé přijetí hned tak

Předávání pamětního listu sbormistryni Daliboru M. Ducháčkové na festivalu sborového zpěvu Chrámová píseň 2004 v kostele Svatého Františka v Kremnici.

nezapomeneme. Celým setkáním se nesla myšlenka dávání a přijímání krásy, umění, přátelství a lidskosti. Vzněšená atmosféra se přenesla i do kostela Svatého Františka, kde se v podvečer konal malý festival sborového zpěvu Chrámová píseň 2004. Vystoupili jsme společně s pěveckými sbory Chorus Cremnicensis z Kremnice a Magnificat z Lutily. Velmi na nás zapůsobila upřímná slova paní moderátorky o přátelství, kterými nás přivítala před naším vystoupením. Zpívali jsme velice dobře, s upřímností i dojetím, odměnou nám byl dlouhotrvající potlesk stojících posluchačů, o jejichž spokojnosti

svědčily i dva přídavky. Oba hostující sbory pokračovaly hned po koncertě zpěvem při slavnostní mši. Do posledního místa plný kostel dýchal nádhernou atmosférou společného porozumění, ke které přispěl i lidsky citlivý projev pana faráře. Součástí festivalu bylo závěrečné posezení se zúčastněnými sbory, z kterého se během krátké chvíle stalo velmi milé a vřelé setkání se slovenskými přáteli.

V neděli odpoledne nás čekalo prestižní vystoupení na velkém mezinárodním festivalu Chrámová píseň 2004 ve Zvolenu, kterého se zúčastnilo 8 sborů z celého Slovenska, maďarský sbor a my jako jediný český sbor. Přehlídka byla hodnocena doc. PaedDr. Milanem Pazúrikem, CSc. z Univerzity Matěja Bela v Banské Bystrici. Mezi vynikajícími amatérskými sbory si Dalibor za své vystoupení zasloužil oprávněnou pochvalu.

Tři nádherné dny až po okraj naplněné neopakovatelnými zážitky a zajímavými setkáními uběhly velmi rychle a my jsme se v nočních hodinách vraceli domů plní dojmů, s pocitem nově získaných přátelství s milými, upřímnými lidmi. Znovu jsme se přesvědčili, že hudba nezná hranice, nenásilně lidi sbližuje a vyjadřuje jejich potěchy, přání a představy. A jejich realizace ve společném sborovém zpěvu je výjimečná a jedinečná.

Pěvecké sdružení Dalibor Svitavy děkuje Městu Svitavy a Středisku kulturních služeb Města Svitavy za finanční podporu a pomoc při realizaci zájezdu.

**Za PS Dalibor Svitavy
Ivanka Sedlická, Mirka Ducháčková**

Ve Zvolenu před odjezdem.

Máčhova alej č. 1,
568 02 Svitavy
tel.: 461 533 295
fax: 461 514 715
www.booksy.cz
e-mail:
knihovna@booksy.cz

Výpůjční hodiny:

PRO DOSPĚLÉ
Po - St 9 - 17
Čt zavřeno
Pá 9 - 17
So 9 - 11

PRO DĚTI
Po - St 13 - 17
Čt zavřeno
Pá 13 - 17

Veřejně přístupný internet!

Pozvánka na zpívání pro radost

Víte, že ve Svitavách už více než 7 let existuje pěvecký sbor „Červánek“? Pokud ne, dovolte, aby se vám stručně představil. Tvoří ho převážně učitelé svitavských škol vydatně podporovaní, zejména v mužských hlasech, dalšími kamarády jiných profesí a všechno to řídí manželé Saxovi.

Kdy skutečně vznikl dnes už asi přesně nikdo neví, ale první veřejné zpívání bylo 11. 12. 1997 společně s PS ZŠ Felberova. Od té doby prošel „Červánek“ různými změnami v personálním obsazení, repertoáru i četnosti vystoupení. Zpíval s F. Černým z Čechomoru a v poslední době uskutečňuje pravidelné samostatné letní a vánoční koncerty.

Pěvecký sbor svitavských učitelů a jejich kamarádů ČERVÁNEK Vás srdečně zve na vánoční koncerty, které se budou konat v sobotu 18. 12. v 16:00 v kapli svitavské charity a v 18:00 v javornické kapličce.

Miloslav Semela

14. Út 17:00 hod. Kino Vesmír
Vánoční koncert 6. ZŠ Felberova
Program: PS Zvoneček, Hlásek, Admirál Franklin, Červánek

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel.: 461 530 237
Otevřeno Po - Pá 9 - 12 14 - 17 hodin
e-mail: nadace@svitavy.cz <http://njp.unas.cz>

Prodloužení výstavy

Zdraví - Nejcennější dar

Nová svitavská nemocnice a její historie.

9. Čt 19:00 hod.

Večer s jubilantem

Oslava sedmdesátých narozenin Dr. Milana Zimmermanna (absolvent svit. gym., ak. malíř, hudební skladatel a klavírista)

Výstava obrazů autora

Klavírní recitál, beseda o životě a umění.

Nadační čajový klub

Út - So 16:00 - 22:00 hod.

Tibetské obrázky a masky

Máčhova alej č. 1, 568 02 Svitavy tel.: 461 533 295 fax: 461 514 715 www.booksy.cz e-mail: knihovna@booksy.cz

Pozvánka na vánoční zpívání

22. St 10:30 hod. před ZŠ nám. Míru

Vánoční zpívání

Společně s dětmi si zapíváte vánoční koledy.

Přijďte na výstavu

Milí přátelé, rok se s rokem sešel a za dveřmi na nás čekají Vánoce. Opět nastává neopakovatelná předsváteční atmosféra. Tradiční je i Vánoční výstava, kterou pořádá Ústav sociální péče ve Svitavách od 4. 12. do 10. 12. od 9:00 do 17:00 hodin.

Těšíme se na Vaši návštěvu a přejeme Vám láskyplné svátky.

Klientky a zaměstnanci ÚSP

Dům dětí a mládeže

„Paleta“

e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz
www.ddm.svitavy.cz
Lanškrounská 4, Svitavy • tel.: 461 533 743

4. So 15:00 hod. Kino Vesmír

Mikulášská besídka

Vstupné: dospělí 15,- Kč, děti od 7 let 5,- Kč

5., 12. Ne 8:00 hod. Střelnice DDM

Střelecká soutěž

11. So 9:00 hod. DDM

Soustřed. redaktorů Netík (ZŠ, SŠ)

11., 27, 28. So, Po, Út 10:00 hod. DDM

Keramické dopoledne

23. Čt odjezd 13:24 hod. z nádraží ČSD

Vycházka do okolí - Mor. Chrastová

23. Čt 9:00 hod. DDM

Turnaj ve florbalu a stol. tenisu

Turnaj v hrách na počítačích

25. - 29. So - St Chata Orlička

Vánoční lyžování

27. Po 13:00 - 15:00 hod. DDM

Zpíváme s kytarou

27. Po 10:00 hod. DDM

Malujeme po vánocích

27. Po 18:30 hod. DDM

Vánoční turnaj v soft-tenisu

28. Út 10:00 hod. DDM

Malujeme po vánocích

28., 29., 30. Út - Čt 8:30 hod. DDM

Turnaj ve florbalu a st. tenisu

29. a 30. St a Čt 9:00 hod. DDM

Turnaj v hrách na počítačích

Asociace Brontosaura

tel. č. 723 176 873

<http://sybronto.unas.cz>

e-mail: brontosy@seznam.cz

15. St 18:30 hod. Nadace J. Plívy

69. cestovatelský večer

Arabský ostrovní stát Bahrajn - p. Grundová z České Třebové

Mateřské centrum Krůček

Pondělí 9:30 - 12:00 hod.

Středa 15:00 - 17:00 hod.

1. St Výtvarně pracovní dílna

Výroba Čertů a Mikulášů z papíru

6. Po Mikulášská besídka

Pohádka, básničky, mikulášská nadílka

8. St Pohybová dílna

Cvičení maminek s dětmi

13. Po Hudební dílna

Učíme se vánoční koledy

15. St Dramatická dílna

Promítáme pohádku, malujeme obrázek

20. Po Malá vánoční besídka

Zdobení perníčků, zpěv koled

22. St Malá vánoční besídka

Z citronu uděláme „zlatá“ prasátka

ZUŠ SVITAVY

tel. 461 534 312

1. St 18:00 hod. Bílý dům

Tancem od města k městu

Společné vystoupení žáků tanečního oboru ZUŠ Svitavy, Polička, Litomyšl a Mor. Třebová

1. St 17:30 hod. Koncertní sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

7. Út 17:00 hod. Kult. dům Březová n. S.
Zimní koncert v Březové n. S.

8. St 17:30 hod. Koncertní sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

Hraje celá rodina

15. St 17:30 hod. Koncertní sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

20. Po 16:30 hod. sál ZUŠ Březová n. S.

Vánoční besídka v Březové n. S.

KINO VESMÍR

tel.: 461 531 446

Pokladna otevřena každý den 17 - 20 hod.

Kino je ozvučeno systémem DOLBY DIGITAL SURROUND.EX(6.1)

Projekt 8 a půl:

1. St Brazil 19:30 hod. USA 1985

Groteskní vize orwelovské budoucnosti... Hrají: Jonathan Pryce, Robert De Niro a další.

Scénář a režie: Terry Gilliam
Vstupné: 35,- Kč titulky 131 min.

2. Čt Pink Floyd: The Wall 19:30 hod. GB 1982

Filmové ztvárnění dvojbalba britské rockové kapely Pink Floyd The Wall z roku 1979. V hlavní roli mladého rockera Pinka Bob Geldof, hudba Roger Waters, Pink Floyd.

Režie: Alan Parker
Vstupné: 60,- Kč titulky 95 min.

3. - 5. Pá, So, Ne Já, robot 19:30 hod. USA 2004

Schyluje se v Chicagu roku 2035 ke vzpouře robotů? Sci-fi thriller podle povídky Isaaca Asimova.

Režie: Alex Proyas
Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 115 min.

Projekt 8 a půl:

6. Po Život Briana 19:30 hod. GB 1979

Zrcadlový příběh Kristova života natočili členové skupiny Monty Python.

Režie: Terry Jones
krátký film Geriho hra USA 1997

Animovaná hříčka o starém páncovi. Oscar v kategorii animovaných filmů

Režie: Jan Pinkava
Vstupné: 60,- Kč titulky 93 + 5 min.

7. Út Saló aneb 120 dnů Sodomy 19:30 hod. Itálie 1975

Děsivá vize kulminujícího násilí. Podobenství plné drastických, naturalistických scén na hranici snesitelnosti. Scénář a režie: Pier Paolo Pasolini

Vstupné: 35,- Kč titulky od 18 let

8. St Zvětšenina 19:30 hod. Itálie, GB 1966

Vzrušující příběh fotografa. Film o odhalení skutečnosti, která se vzápětí stane zdáním... Filmová událost!

V hlavní roli psychologického filmu: David Hemmings
Scénář a režie: Michelangelo Antonioni
Vstupné: 35,- Kč titulky 111 min.

9. Čt Nebe nad Berlínem 19:30 hod. SRN, Francie 1987

Křídla touhy padlých andělů. Filmové podobenství o světě plném obtížně překonatelných hradeb, ale i andělů bdcích nad našimi pochroumanými životy.

Scénář a režie: Wim Wenders
Vstupné: 35,- Kč titulky 116 min.

10. - 12. Pá, So, Ne Bournův mýtus 19:30 hod. USA 2004

Měli ho nechat na pokoji. Špionážní thriller. Ztratil paměť i lásku a stojí sám proti tajemným zabijákům i všudypřítomným chapadlům zkorumované CIA. V hlavní roli: Matt Damon

Režie: Paul Greengrass
Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 109 min.

12. - 14. Ne Po, Út Příběh žraloka 15:00 a 17:00 hod. USA 2004

Podmořský svět se otřese v základech, když je syn žraločího vůdce nalezen mrtev. Animovaná rodinná komedie. Režie: Bibo Bergeron, Vicki Jensonová
Vstupné: 60,- Kč dabováno 86 min.

13. - 14. Po, Út Zloději paměti 19:30 hod. USA 2004

Žena ztratí syna a její psycholog jí oznamí, že syny nikdy neměla a všechny vzpomínky si vytvořila sama... Garry Sinise a Julianne Mooreová v hlavních rolích psychologického thrilleru.

Režie: Joseph Ruben
Vstupné: 55,- Kč titulky od 12 let 96 min.

15. St Filmový klub: Povídky z kuchyně 19:30 hod. Norsko, Švédsko 2003

Vynaleznou Švédová dokonalou kuchyň? Norská absurdní, smutná komedie.

Režie a produkce: Bent Hamer
Vstupné: pro členy FK 50,- Kč ostatní: 60,- Kč titulky od 12 let 95 min.

16. - 18. Čt, Pá, So Duše jako kaviár 19:30 hod. ČR 2004

Česká komedie plná peripetií, nadsázk a humoru o životních kotrmelcích třech sourozenců. Tatiana Vilhelmová, Vilma Cibulková, Ondřej Vetchý a další

Scénář, režie, stříh, produkce: Milan Cieslar
Vstupné: 60,- Kč od 12 let 99 min.

20. - 23. Po, Čt, Út, St Úžasňákoví 15:00 a 17:00 hod. USA 2004

Animovaný film o rodině superhrdinů, kteří se snaží žít obyčejným rodinným životem, ale jsou požádáni, aby zachránili svět... Dobrodružná, rodinná komedie.

Scénář a režie: Brad Bird
Vstupné: 60,- Kč dabováno 90 min.

19. - 21. Ne, Po, Út Větřelec vs. Predátor 19:30 hod. ČR, Kanada, USA, Německo 2004

Archeologická expedice odhaluje za polárním kruhem tajemný aztécký chrám. Akční, sci-fi, thriller.

Scénář a režie: Paul W. S. Anderson
Vstupné: 60,- Kč titulky od 12 let 101 min.

24. - 26. Pá, So, Ne Kino nehraje 19:30 hod. USA 2004

Filmový dokument o filmovém festivalu v Borneu.

Scénář a režie: Michael Moore
Vstupné: 55,- Kč titulky od 12 let 123 min.

27. - 28. Po, Út Fahrenheit 9/11 19:30 hod. USA 2004

Kontroverzní film roku 2004. Dokument. Personifikovaná kritika současných poměrů v USA. Kritika prezidenta George W. Bushe.

Scénář a režie: Michael Moore
Vstupné: 55,- Kč titulky od 12 let 123 min.

29. - 30. St, Čt Anakonda: Honba za krvavou orchidejí 19:30 hod. USA 2004

V džunglích Bornea se skrývá smrt. Dobrodružný thriller.

Režie: Dwight Little
Vstupné: 65,- Kč titulky 97 min.

Filmy pro školy

8. St Nuda v Brně 8:15 a 10:15 hod. ČR 2003

Vstupné: 25,- Kč 103 min.

7., 9., 10. Út, Čt, Pá Shrek 2 8:15, 10:15 a 13:15 hod. USA 2004

Vstupné: 35,- Kč 92 min.

13. - 17. Út - Pá Harry Potter a vězeň z Azkabanu 8:15 a 10:45 hod. USA 2004

Vstupné: 35,- Kč 142 min.

21. Út Troja 8:00 a 10:30 hod. GB, Malta 2004

Vstupné: 35,- Kč titulky 163 min.

22. St Medvědí bratři 8:15 a 10:00 hod. USA 2003

Vstupné: 35,- Kč 85 min.

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 602 969 647 (pouze od 16 hod.)

1. - 2. St, Čt Král Artuš 20:00 hod.

USA 2004

Legenda o králi Artušovi a jeho družině znovu ožívá.

Režie: Antoine Fuqua
Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 126 min.

3. - 4. Pá, So Já, robot 20:00 hod.

USA 2004

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 115 min.

5. Ne od 10:00 do 16:00 hod.

Vánoce ve Svitavách

Pásma pohádek pro nejmenší v kinokavárně. Pohádky jedna hezí než druhá a jedna za druhou a bez přestávky!

Vstupné: dobrovolné

7. - 8. Út, St Holky to chtěj taky 2 20:00 hod.

SRN 2003

Studentská komedie o touhách po lásce a sexu - tentokrát již na vysoké škole. Erotické zážitky trojice kamarádek.

Režie: Peter Gersina

Vstupné: 60,- Kč titulky od 12 let 88 min.

9. Čt 20:00 hod.

Můj soused zabiják 2

USA, SRN 2003

Pokračování úspěšné kriminální komedie. Bruce Willis, Matthew Perry a další.

Režie: Howard Deutch

Vstupné: 60,- Kč titulky od 12 let 99 min.

10. - 11. Pá, So 20:00 hod.

Bournův mýtus

USA 2004

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 109 min.

14. - 15. Út, St Zloději paměti 20:00 hod.

USA 2004

Vstupné: 55,- Kč titulky od 12 let 96 min.

16. - 18. Čt, Pá, So 20:00 hod.

Duše jako kaviár

ČR 2004

Vstupné: 60,- Kč od 12 let 99 min.

21. Út 20:00 hod.

Větřelec vs. Predátor

ČR, Kanada, USA, Německo 2004

Vstupné: 60,- Kč titulky od 12 let 101 min.

21. - 22. Út, St 15:00 hod.

Úžasňákoví

USA 2004

Vstupné: 60,- Kč dabováno 90 min.

23. - 27. Čt, Pá, So, Ne, Po

Kinokavárna nehraje

28. Út 20:00 hod.

Fahrenheit 9/11

USA 2004

Vstupné: 55,- Kč titulky od 12 let 123 min.

29. - 30. St, Čt 20:00 hod.

Anakonda: Honba

za krvavou orchidejí USA 2004

Vstupné: 65,- Kč titulky 97 min.

Přejeme všem návštěvníkům Kinokavárny pěkné prožití Vánoč a s přání mnoho štěstí v roce 2005 se těšíme na další setkání v Kinokavárně.

Ladislava Kopecká